Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2017 m. gegužės 19 d.
(OR. en)

9383/17

DEVGEN 104
ACP 51
RELEX 429
COHAFA 39

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
data:	2017 m. gegužės 19 d.
kam:	Delegacijoms
Ankstesnio dokumento Nr.:	9417/17
Dalykas:	Humanitarinės pagalbos ir vystymosi sąsajų įgyvendinimas - Tarybos išvados (2017 m. gegužės 19 d.)

Delegacijoms priede pateikiamos Tarybos išvados dėl humanitarinės pagalbos ir vystymosi sąsajų įgyvendinimo, kurias Taryba priėmė 2017 m. gegužės 19 d. įvykusiame 3540-ame posėdyje.

PRIEDAS

Tarybos išvados

Humanitarinės pagalbos ir vystymosi sąsajų įgyvendinimas

1. Šiandien pasaulis ir toliau susiduria su itin rimtomis krizėmis – 20 milijonų asmenų Šiaurės rytų Nigerijoje, Pietų Sudane, Somalyje ir Jemene gresia badas, daugiau nei 65 milijonai asmenų dėl konfliktų, smurto, žmogaus teisių pažeidimų buvo priverstinai perkelti, papildydami gretas tų asmenų, kurie buvo perkelti dėl gaivalinių nelaimių, be kita ko, dėl klimato kaitos padarinių, o 130 milijonų asmenų yra reikalinga humanitarinė pagalba. Vien humanitarinės pagalbos sistema negali patenkinti tokio masto ir tokių įvairių poreikių, ypač dėl to, kad krizės dažnai panaikina vystymosi pažangą, visų pirma užsitęsusių krizių atvejais.

2. Kaip nurodyta naujajame Europos konsensuse dėl vystymosi,] skurdas, konfliktai, pažeidžiamumo situacija ir priverstinis gyventojų perkėlimas yra labai tarpusavyje susiję reiškiniai, į kuriuos reikia reaguoti nuosekliais ir visapusiškais veiksmais, be kita ko atsižvelgiant į humanitarinės pagalbos ir vystymosi sąsajas. Taryba pripažįsta darnaus vystymosi, humanitarinių veiksmų ir konfliktų prevencijos bei taikos kūrimo sąsajas, taip pat diplomatinių bei politinių sprendimų svarbą siekiant remti taiką ir saugumą, laikantis Visuotinės ES strategijos ir Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. Taryba pabrėžia, kad svarbu investuoti į prevenciją ir šalinti pagrindines pažeidžiamumo, nestabilumo ir konfliktų priežastis, kartu tuo pačiu metu tenkinant humanitarinius poreikius ir didinant atsparumą, taigi mažinant riziką.

3. Taryba primena savo ankstesnes susijusias išvadas[1] bei pasaulio aukščiausiojo lygio susitikimo humanitariniais klausimais rezultatus ir pabrėžia, kad reikia didinti atsparumą geriau susiejant humanitarinę pagalbą ir vystomąjį bendradarbiavimą siekiant numatyti krizes ir nelaimes (sukeltas žmogaus ir gaivalines), joms pasirengti ir į jas reaguoti. Itin svarbu vykdant veiklą toliau stiprinti humanitarinės pagalbos, vystomojo bendradarbiavimo ir konfliktų prevencijos vienas kitą papildančių požiūrių sąsajas visapusiškai laikantis humanitarinės pagalbos principų ir tarptautinės humanitarinės teisės.

4. Siekiant įgyvendinti humanitarinės pagalbos ir vystymosi sąsajas reikia nustatyti bendrą viziją ir įdiegti kultūrinius pokyčius organizacijose, kad būtų sukurti nauji požiūriai, kuriais remiamasi politikos srityse ir teisinėse sistemose, siekiant sistemiškai skatinti humanitarinės pagalbos, vystymosi ir kitų atitinkamų subjektų veiklos papildomumą, sinergiją ir bendradarbiavimą. Visa apimantis tikslas – kuo skubiau propaguoti nuoseklius darbo metodus, kurie būtų veiksmingesnis ir efektyvesni siekiant išanalizuoti nestabilumo, pažeidžiamumo ir konfliktų veiksnius, taip pat skatinti vietos / nacionalinius pajėgumus šalinti riziką ir pažeidžiamumus, plėtoti prevencijos priemones, stiprinti reagavimą, remti ankstyvą atkūrimą ir stabilizavimą, atsižvelgti į poreikius, didinti savarankiškumą ir mažinti riziką. Vykdant šiuos veiksmus pradinis ir tolesnis dėmesys turėtų būti skiriamas kolektyvinių rezultatų užtikrinimui, taip pat ir šalies lygmeniu, bendradarbiaujant ir papildant veiksmus peržengiant institucines ribas, remiantis kiekvienos subjektų bendruomenės lyginamaisiais pranašumais, visapusiškai laikantis humanitarinių principų, ir išnaudojant sinergijas, kad būtų pasiekti darnaus vystymosi tikslai.

[1] 2007 m. lapkričio 19–20 d. išvados „ES atsakas į pažeidžiamumą“, 2013 m. gegužės 28 d. išvados dėl ES požiūrio į atsparumą, 2014 m. gegužės 12 d. išvados dėl ES visapusiško požiūrio, 2016 m. gegužės 12 d. išvados dėl pasaulio aukščiausiojo lygio susitikimo humanitariniais klausimais, 2016 m. gegužės 12 d. išvados „ES požiūris į priverstinį perkėlimą ir vystymąsi“.

5. Vystomasis bendradarbiavimas ir humanitarinė pagalba turėtų būti organizuojami ir vykdomi užtikrinant didesnį papildomumą, kad būtų galima anksčiau ir veiksmingiau reaguoti į pokyčius, susijusius su nestabilumu, skurdu ir pažeidžiamumu. Vystymosi srities subjektai turėtų galėti veikti vietoje per krizes, kad remtų atsparumą ir perėjimą iš ankstyvųjų stadijų į vystymosi procesą nuspėjamu būdu, o savo atsakomuosius veiksmus nukreiptų į atsparumo stiprinimo veiklą. Nestabilumo, pažeidžiamumo ir konfliktų pagrindines priežastis reikia šalinti vadovaujantis penkiais taikos ir valstybės kūrimo tikslais[2], be kita ko, propaguojant žmogaus teises ir įtraukų valdymą, šalinant struktūrinę nelygybę ir mažinant pagrindinę riziką. Aplinkos būklės blogėjimas ir klimato kaita didina konfliktų riziką ir įtvirtina pažeidžiamumą. Todėl turi būti stiprinami rizikos mažinimo ir pasirengimo pajėgumai vietos lygmeniu ir didinamas gebėjimas pragyventi, kad laipsniškai neliktų priklausomybės nuo humanitarinės pagalbos skatinant savarankiškumą, kad pažeidžiamos bendruomenės galėtų atsilaikyti prieš būsimas gaivalines nelaimes ir žmogaus sukeltas krizes, net kai atsigaunama po jų.

6. Taryba pabrėžia, kad svarbu sistemiškai integruoti lyčių aspektą į visas humanitarinės pagalbos ir vystymosi sąsajas. Visų pirma turėtų būti visapusiškai pripažįstamas moterų kaip permainų dalyvių vaidmuo, be kita ko, humanitarinės pagalbos veiksmuose, paramos vystymuisi, taikos kūrimo ir saugumo, tarpininkavimo, susitaikymo ir atstatymo, konfliktų ir krizių prevencijos srityse, ir jų didesnis pažeidžiamumas krizių metu. Viso reagavimo ciklo metu reikėtų papildomai atsižvelgti į pažeidžiamose situacijose esančių asmenų, įskaitant neįgalius asmenis, smurto dėl lyties aukas, perkeltuosius asmenis, pagyvenusius asmenis ir vaikus, skirtingus poreikius.

7. Taryba pabrėžia, kad svarbu, jog humanitarinės pagalbos ir vystymosi sričių subjektai laiku keistųsi informacija, ir sisteminių jungtinių aplinkybių analizių, kuriose nustatoma rizika, įvertinamos nestabilumo priežastys, įveikimo pajėgumai ir atsparumas skirtingais lygmenimis, svarbą. Kai įmanoma, jungtinėmis aplinkybių analizėmis turėtų būti remiamas šalių inicijuojamų atsakomųjų veiksmų planavimas ir sudaromos sąlygos taikyti lankstų finansavimą. Jos turėtų būti atliekamos ankstyvuoju etapu ir reguliariai, be kita ko, naudojantis iš ankstyvojo perspėjimo sistemų gauta informacija, kuri gali paskatinti imtis išankstinių veiksmų.

[2] https://www.newdeal4peace.org/peacebuilding-and-statebuilding-goals/

8. Taryba palankiai vertina įvairias vykdomas iniciatyvas, kuriomis siekiama skatinti humanitarinės pagalbos ir vystymosi sričių subjektų papildomumą ir bendradarbiavimą, be kita ko, taikant ES požiūrį į priverstinį perkėlimą ir vystymąsi. Taryba ragina Komisiją ir valstybes nares toliau įgyvendinti sąsajas ir šį požiūrį pradėti taikyti tam tikrų kontrolinių šalių, kurias turi pasiūlyti Komisija pasikonsultavusi su valstybėmis narėmis, atžvilgiu siekiant susisteminti bendradarbiavimą, paskatinti naudotis geriausios praktikos pavyzdžiais ir kaupti įrodymus. Tuo tikslu humanitarinės pagalbos ir vystymosi sričių subjektai turėtų būti raginami apibrėžti kolektyvinius rezultatus, atitinkančius bendrą tikslą didinti atsparumą, dalyvavimą, gebėjimą pragyventi ir vietos pajėgumus, visų pirma turint omenyje labiausiai pažeidžiamus asmenis.

9. Be to, Taryba pabrėžia poreikį atliekant bendras analizes ir planavimą didinti ES institucijų tarpusavio ir ES bei jos valstybių narių veiksmų koordinavimą, taip pat koordinavimą išorės lygmeniu su kitais subjektais, įskaitant naujus paramos teikėjus, JT departamentus ir agentūras, regioninius ir daugiašalius vystymosi bankus, siekiant nustatyti poreikius ir sutelkti papildomus pajėgumus, praktines žinias ir išteklius. Novatoriškos partnerystės su privačiuoju sektoriumi yra itin svarbios ir jų reikėtų aktyviai siekti, kai tinkama.

10. Taryba ragina humanitarinės pagalbos ir vystymosi sričių subjektus intensyviau naudoti daugiamečio planavimo ir programavimo ciklus, jungtines rizikos ir pažeidžiamumo analizes, jungtinį planavimą, taip pat, kai tinkama, taikyti koordinuojamus programinius metodus, remiantis geresniu šalies, kurioje vykdomas įgyvendinimas, socialinių ir ekonominių, politinių ir saugumo aplinkybių supratimu ir kartu visapusiškai laikantis humanitarinės pagalbos principų. Tuo tikslu reikalingos gerai koordinuojamos finansavimo priemonės ir sąlygos, kad būtų galima greitai reaguoti ir pritaikyti skubius ir atkūrimo veiksmus visų pirma nestabiliose situacijose ir užtikrinti prevenciją. Taip pat atitinkamais atvejais reikia intensyviau naudoti daugiametį finansavimą siekiant geriau spręsti užsitęsusias krizes. Šiuo atžvilgiu galėtų būti naudinga pasinaudoti su ES patikos fondais susijusios naujausios patirties įvertinimu.

11. Teikiant pagalbą vystymuisi nestabiliose ir konfliktų paveiktose situacijose reikėtų vadovautis požiūriu „nedaryti žalos“ ir atsižvelgti į poreikį laikytis labiau kontekstinio ir lankstaus planavimo požiūrio, pripažįstant, kad yra didelė nesėkmės rizika, ir poreikį greitai prisitaikyti prie kintančių situacijų. Programose ir veiklos struktūrose turėtų būti numatyti nenumatyti atvejai, siekiant reaguoti į kintančią riziką. Viso programavimo ciklo metu svarbu, kad ES bei jos valstybės narės ir kiti suinteresuotieji subjektai toliau kritiškai vertintų savo pažangą atsižvelgiant į ilgalaikį poveikį taikos ir konfliktų dinamikai.

12. Taryba pabrėžia, kad svarbu stiprinti demokratinę nacionalinę ir vietos atsakomybę, vyriausybių vadovavimo ir valdymo pajėgumus, taip pat kurti rizikai jautrias sistemas, įskaitant socialinės apsaugos sistemas, siekiant didinti skaidrumą ir atskaitomybę, didinti vyriausybių gebėjimą mažinti smurtą, kurti įtraukias visuomenes, gerinti paslaugų teikimą, socialinį teisingumą ir ekonomines galimybes krizių paveiktiems žmonėms ir bendruomenėms. Turėtų būti visapusiškai pripažįstamas esminis pilietinės visuomenės vaidmuo, įskaitant vietos pilietinės visuomenės organizacijas, puoselėjant dialogą ir susitaikymą, skatinant socialinės sistemos atkūrimą ir sanglaudą. Turėtų būti stiprinamas dialogas vietos lygmeniu, tarpininkavimas ir tinkami valdymo mechanizmai siekiant sudaryti palankesnes sąlygas bendruomenių įsipareigojimui, dalyvavimui ir grįžtamajam ryšiui. Siekiant mažinti nestabilumą bei pažeidžiamumą ir didinti atsparumą taip pat svarbu plėtoti integracines vietos ir nacionalines nelaimių rizikos mažinimo strategijas, įskaitant nelaimių rizikos draudimo mechanizmus, kuriais būtų sudarytos sąlygos prisiimti atsakomybę vietos lygmeniu už atsakomuosius veiksmus ir būtų padidintas finansavimo nuspėjamumas, ir plėtoti visą visuomenę ir visus pavojus apimantį požiūrį į nelaimių rizikos valdymą.

13. Taryba pabrėžia poreikį toliau remtis šioje srityje įgyta patirtimi ir išmoktomis pamokomis ir ragina Komisiją apsvarstyti dalijimosi geriausios praktikos pavyzdžiais ir informacija priemones, įskaitant platformą „Capacity4dev“, siekiant sukurti veiksmingas ir praktiškas priemones ir tvarius sprendimus. Taryba prašo Komisijos ir EIVT per metus pateikti ataskaitą dėl sąsajų įgyvendinimo pažangos, įskaitant veiklą su valstybėmis narėmis. Reikia užtikrinti tinkamas sąsajas su esamais ir panašiais ataskaitų teikimo mechanizmais.